

REFERAT AIA - Aningaasaqarnermut Inuussutissarsionermullu Ataatsimiititaq d. 19-11-2024

Mødedato Tirsdag d. 19. november 2024 kl. 15:00

Mødested Kommunalbestyrelsep ataatsimiittarfia

Indholdsfortegnelse

Saqqaa.....	3
Oqaluuserisassat akuerineqarneri.....	4
Nalunaarutit.....	5
Meeqqanut Ilaqutariinnullu Politikki 2025 - 2035.....	6
2025-mut missingersuutit aappassaaneerqarnerat.....	10
Imaqarniliap akuerineqarnera.....	13

Punkt .: Saqqaa

Ilaasortat:

Avaaraq S. Olsen (IA) siulittaasoq
Juaaka Lyberth (IA)
Uju Petersen (IA)
Justus Hansen (D)
Dorthe-Marie Mogensen-Fontain (S)
Doris J. Jensen (S)
Peter Davidsen (S)

Beslutning

Ataatsimeeqataasut:

Avaaraq S. Olsen (IA) siulittaasoq
Juaaka Lyberth (IA)
Uju Petersen (IA)
Justus Hansen (D)
Dorthe-Marie Mogensen-Fontain (S)
Peter Davidsen (S)

Laura Taunâjik Uitsatikitseq (S) Doris J. Jensen-imut sinniisuvoq (S)

Ataatsimeeqataasinnaanatik nalunaartut:

Doris J. Jensen (S)

Punkt .: Oqaluserisassat akuerineqarneri

Beslutning

Oqaluserisassat akuersissutigineqarput.

Punkt .: Nalunaarutit

Beslutning

Soqanngilaq.

Punkt 1: Meeqqanut Ilaqutariinnullu Politikki 2025 - 2035

Beslutning

Inassuteqaat akuersissutigineqarpoq.

Bilag

Meeqqanut Ilaqutariinnullu politikkip nutaap suliarineqarnissaanut pilersaarut

Novembarimi 2023-mi immikkut sammisaqarluni ulloqartitsinernut programmi

4 Nuummi meeqqat inuusuttullu akornanni pinerlunniartarneq pillugu sammisaqartinneqarnerat

Meeqqat inuusuttullu akornanni pinerlunniarneq pillugu mini workshop - inuusuttunik sullissivimmut

Meeqqat inuusuttullu akornanni pinerlunniarneq pillugu sammisaqarnermi programmi_130524

Pinerluttuliortarneq pillugu nalunaarusiamik inuusuttut workshoppeqartinneqartut

Kommuneqarfik Sermersuup Meeqqanut Ilaqutariinnullu Politikkip 2025 - 2035 pillugu saqqummiussaq siulleq

Ingerlatsivinnit tamanit aqutsisunit nassuiaatit

Kommuneqarfik Sermersuup Meeqqanut Ilaqutariinnullu Politikkip 2025 - 2035 pillugu saqqummiussap aappaa

Kommuneqarfik Sermersuup Meeqqanut Ilaqutariinnullu Politikkip 2025 - 2035 pillugu saqqummiussap aappaa

Meeqqanut Ilaqutariinnullu Politikki 2025 - 2035

Akuersissutigisassaq

Suliamut ID: EMN – 2024 - 02190

Meeqqanut Ilaqutariinnullu Ingerlatsivik – pisortaq Frederik Lundblad / FREL

Inassuteqaat

Meeqqanut Ilaqutariinnut Atuarfeqarnermullu Ataatsimiititamit Aningaasaqarnermut Inuussutissarsiornermullu Ataatsimiititamut inassuteqaatigineqarpoq:

1. Meeqqanut Ilaqutariinnullu Politikki 2025 - 2035 akuersissutigineqassasoq
2. suliaq Kommunalbestyrelsimut aalajangiiffigisassanngorlugu ingerlateqqinneqassasoq

Suliassamik saqqummiussineq

Meeqqanut Ilaqutariinnullu Ingerlatsivimmit Meeqqanut, Ilaqutariinnut Atuarfeqarnermullu Ataatsimiititamut Meeqqanut Ilaqutariinnullu politikki nutaaq 2025 – 2035 saqqummiunneqarpoq.

Kommuneqarfik Sermersooq piffissami 2025 – 2035 Meeqqanut Ilaqutariinnullu politikkimik nutaamik ineriartortitsivoq, suliarineqarnissaanut pilersaarut, siusinnerusukkut akuerineqartoq tunngavigalugu. Workshoppertitsinerit ataatsimiititsinerillu ingerlanneqarput, taakkununga ilanngullugit 2023-mi novembarimi 2024-milu februaarimi maajimilu immikkut sammisaqartitsinerit inissiisarnernut, inunnut suliniutinut siusissukkullu iliuseqarnermut tunngasunik ulloqartitsinerit ingerlanneqarlutik. Programmit sammineqartullu ilanngussani takuneqarsinnaapput.

Nuummi inuusuttunut aprilimi 2024-mi pinerluttuliortarneq pillugu sammisaqartinneqarput. Aserortisarnerup tillinniartarnerullu annikillisinneqarnissaanut peqataasut siunnersuuteqartinneqarput, inuusuttunik timersornerup siunnersorteqarnermillu aaqquissuussinerup iluani ikiorsiisoqarsinnaanera ilanngullugit. Siunnersuutit taakkua kommunalbestyrelsimut maajimi 2024-mi saqqummiunneqarput, taakkulu politikkipissamut ilanngunneqassasut aalajangerneqarpoq.

Kingornatigut Ingerlatsivinni aqutsisut avataanilu suleqatigineqartut sammineqartumut peqataasut ataatsimeeqatigineqarput.

Politikkissami takorluukkat, naleqartitat, anguniakkat pitsaaliuinerlu pingaartinneqarput, taakkununga ilanngullugit siusissukkut iliuseqartarneq aamma Tapertariilluni suleqatigiinneq. Ingerlatsivimmi sulinermi ileqqorineqartut allannngortinneqarnissaannik pisariaqartitsineq aamma pilersaarummi erseqqissarneqarpoq, innuttaasut ingerlatsivimmit ikiorsiissutinik paasisimasaqarnerulernissaat anguniarlugu. Sulinermi alloriarnerup tulliani ingerlaqqinneq ilaavoq, immikkoortumut pilersaarummik, sulianik ingerlatsinernik suliffimmullu periusissiornermik qitiutitsillutik pisut.

Oqaatigineqareersutut ingerlatsivik meeppaanik inuusuttunillu pinerluttuliortarneq pillugu sammisaqartitsivoq aprilimi 2024-mi. Workshoppertitsinerup nalaani peqataasut akornanni aamma suleqatigiinni illoqarfimmi aserortisarnerup tillinniartarnerullu nungutinneqarnissaat annikillisinneqarsinnaanerallu oqallisigineqarput. Workshoppertitsinerup kingornatigut inuusuttut

pinerluttuliortarnerup annikillisinneqarnissaanut kissaatiminnik tunniussa qarput, soorlu illoqarfimmi inuusuttut atugarlioraanni Kommuneqarfik Sermersuumit tapiiffigineqarluni timersoqatigiiffimmi aallartissinnaaneq, aallartinniarnullu nalaani ingerlaneratalu tamaat namminermt siunnersorteqarneq, taamaalillugu aallaqqaataaniit peqataasimanngikkaanni soqutigiunnaannginneqarniassamat. Programmit sammineqartullu ilanngussani 3a - 3d takuneqarsinnaapput.

Workshoppertitsinerup nalaani sammisat meeqqanit inuusuttunillu saqqummiunneqartut kingorna Kommunalbestyrelsip maajimi 2024-mi immikkut sammisaqarnerani matumunnga saqqummiunneqartut. Politiiniit, Inuusuttunik Sullissivimmiit Atuarfeqarnermullu suliassa qarfirmiit minnerunngitsumillu Meeqqanut ilaqutariinnullu ingerlatsivimmi pisortamiit peqataasoqarpoq, taakkulu inuusuttut kissaataannik kiisalu Nuummi aserorterisarnep pinerluttuliortarnerullu qanoq pinaveersaartinneqarnissaat pillugit akiunnissamat siunnersuutini saqqummiussillutik.

Inuusuttut kommunalbestyrelsilu peqatigalugit immikkut ittumik sammisaqartitsinerit kingornatigut saqqummersitaq siulleq allanneqarpoq, kommunalbestyrelsimullu immikkut ittumik maajimi 2024-mi ulloqartinneqarneranni saqqummiunneqarluni. Immikkoortut pingaarutillit tulluuttut saqqummiunneqartut: Takorluugaq, Anguniagaq, Pitsaaliuineq aamma Ineriartortitassatut anguniagaq.

Kissaatit, inuusuttunit immikkut ittumik sammisaqarnermi saqqummiunneqartut, aamma Kommunalbestyrelsip illoqarfimmi sulianik sunik pitsaaliuinermt tunngasunik ingerlatseqqinnissaanut tunngasut tassaapput sullitanut taakkununga sammisassanik amerlanerusunik pilersitsinerit. Politikkip saqqummersinneqarnera siulleq ilanngussaq 4-mi takuneqarsinnaavoq.

Meeqqanut Ilaqutariinnullu Ingerlatsivimmi aqutsisut tamarmik suliamik saqqummiussinermt peqataapput, tassani annikitsunik naleqqussaasoqarpoq paasiuminarsaataasunik. Taanna ilanngussaq 5-imi takuneqarsinnaavoq.

2024-mi septembarimi ingerlatsiviup avataani suleqatigisani oqallinnissamat aamma saqqummiussap aappaata saqqummiunneqarneranut aggersarpai, tassaasut MIO, TILIOQ, Isumaginninnermik Aqutsisoqarfik kiisalu Tusaannga. Ataatsimiinnermit imaqarniliaq ilanngussaq 6-imi takuneqarsinnaavoq.

Taakku kissaatiminnik isumassarsianillu, politikkimut ilanngukkusutaminnik tunniussipput. Taakku allannguutissatut siunnersuutit allanneqarput tamatumalu kingunerivaa marlunnik saqqummiussa qalerneru taakkulu ataatsimiititap septembarimi ataatsimiinnissaanut suliassatut saqqummiunneqartut.

Kommuneqarfik Sermersuup Meeqqanut Ilaqutariinnullu Politikkissaata 2025 - 2035 saqqummersinneqarnerata aappaa ilanngussaq 7-mi takuneqarsinnaavoq.

Ingerlariaqqinneq:

Quppersakkamik paasissutissiisumik suliartoqassaaq pilersaarummik tamakkiisumik paasisitsisumik. Peqatigitillugulu immikkoortumut pilersaarusiortoqassaaq pilersaarusiortoqassaaq suliartoqassaaq qulakkeerumallugu. Kiisalu suliffeqarfimmut periusissiaq sularineqassaaq pingaarnertut anguniakkat ikorfartorniartugit suleqatigiinnerlu pisariinnerusumik siuarsarniarlugu.

Ingerlatsivimmit aningaasatigut sulisoqarnikkullu naliliinerit
Pisariaqanngilaq.

Suliffeqarfimmut Kiffartuussivimmit aningaasatigut naliliineq
Pisariaqanngilaq.

Inatsisitigut tunngavissaq allakkallu tunngaviusumik uppernarsaatillit

- FN-p meeqqanut isumaqatigiissutaat
- Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 26. juuni 2017-imeersoq

Siusinnerusukkut aalajangiinerit

Meeqqanut, Ilaqutariinnut Atuarfeqarnermullu Ataatsimiititaq, 11.11.24:

Inassuteqaat itigarsissutigineqarpoq, ima oqaaseqaatilalerlugu:

- Politikki innuttaasunut Kommuneqarfiga aqutugalugu tusarniaaffigineqassaaq.
- Kommuneqarfik Sermersuumi illoqarfiini nunaqarfinnilu politikki pillugu innuttaasunut ataatsimiititsisoqarnissaanut kissaatigineqarpoq.
- Ataatsimiititami ilaasortanit siunnersuutit ataatsimiititami siulittaasumut nassiunneqartarput, taassumalu siunnersuutip tamanut tusarniutigineqarnissaata pinnginnerani Meeqqanut Ilaqutariinnullu Ingerlatsivimmut ingerlateqqissavaa.

Ilanngussat

1. Meeqqanut Ilaqutariinnullu politikkip nutaap suliarineqarnissaanut pilersaarut
2. Novembarimi 2023-mi immikkut sammisaqarluni ulloqartitsinernut programmi
- 3a. 4 Nuummi meeqqat inuusuttullu akornanni pinerlunniartarnej pillugu sammisaqartinneqarnerat
- 3b. Meeqqat inuusuttullu akornanni pinerlunniartarnej pillugu mini workshop - inuusuttunik sullissivimmut
- 3c. Meeqqat inuusuttullu akornanni pinerlunniartarnej pillugu sammisaqarnermi programmi_130524
- 3d. Pinerluttuliorarneq pillugu nalunaarusiamik inuusuttut workshoppeqartinneqartut
4. Kommuneqarfik Sermersuup Meeqqanut Ilaqutariinnullu Politikkkissaa 2025 - 2035 pillugu saqqummiussaq siulleq
5. Ingerlatsivinnit tamanit aqutsisunit nassuiaatit
6. Avataanut Meeqqanut Ilaqutariinnullu Politikki 2025 - 2035 tusarniutigineqarnera
7. Kommuneqarfik Sermersuup Meeqqanut Ilaqutariinnullu Politikkkissaa 2025 - 2035 pillugu saqqummiussap aappaa

Punkt 2: 2025-mut missingersuutit aappassaaneerqarnerat

Beslutning

Inassuteqaat akuersissutigineqarput.

Bilag

Angusat pillugit takussutissaq

Aningaasaliissuteqartarnerit takussutissartaat

Politikkikkut atorneqarsinnaasunik pingaarnersiuineq

Sanaartugassanut missingersuutit 2025 – 2028

Sanaartugassanut missingersuutit 2025 – 2028 (teknikkitaatigut)

Misissueqqaarnernut pingaarnersiuineq

Missingersuutini siunertani qaffasissuseq 3

2025-mi akigititanut allattorsimaffik

Siunertat allaaserineqarneri 2025

2025-mut missingersuutit aappassaaneerqarnerat

Aalajangiiffigisassaq

SagsID.: EMN-2024-01487

Suliffeqarfimmut Kiffartuussivik – kommunaldirektøri Ole Jakobsen / OJAK

Inassuteqaat

Suliffeqarfimmut Kiffartuussivimmit Aningaasaqarnermut Inuussutissarsiornermullu

Ataatsimiititamat inassuteqaatigineqarpoq:

1. angusanut allannguutit tamarmik aamma aningaasalersuinermit takussutissat, takukkit ilanngussat 2 - 3, ataatsimut isigalugit akuersissutigineqassasut
2. aningaasat atorneqarsinnaasut politikikkut pingaarnersiorneqarnerat, takuuk ilanngussaq 3, ataatsimut isigalugit akuersissutigineqassasut
3. sanaartugassanut pilersaarutit tamarmik ataatsimut isigalugit akuersissutigineqassasut, takuuk ilanngussaq 4
4. misissueqqaarnerit tamarmik ataatsimut isigalugit akuersissutigineqassasut, takuuk ilanngussaq 5
5. akigitit allattorsimaffii ataatsimut isigalugit akuersissutigineqassasut, takuuk ilanngussaq 7
6. siunertat allaaserineri ataatsimut isigalugit akuersissutigineqassasut, takuuk ilanngussaq 8
7. akissarsianik siumut naatsorsuinermit 2,25 %-inik annertussusilerneqarnissaat akuersissutigineqassasooq
8. akileraarutip procentia 26%-i attanneqarnissaa akuersissutigineqassasooq
9. missingersuutit suliarineqartut pingaarnersiunerit ilanngullugit akuersissutigineqarnissaannik, aappassaaneerinninnissamut Kommunalbestyrelsimut inassuteqaatigineqarnissaannut akuersissutigineqassasut

Suliassamik saqqummiussineq

Allaffeqarfik Aningaasaqarnermut Inuussutissarsiornermullu Ataatsimiititap 2025-mut inaarutaasumik missingersuusiorneranut atatillugu arlalinnik allagaqarpoq suliarmut saqqummiussissummut matumunnga ilanngunneqartunik. Allagaatit tassaapput 2025-mut missingersuutitut aamma ukiunut missingersuusiorfiusunut 2026-2028-nut missingersuutit saqqummiussassat ataatsimut katiterneqarneri.

2025-mut missingersuutini nalinginnaasumik ingerlatsinermit 465 mio. koruuninik sinneqartooruteqarpoq, ataatsimullu inernerit sanaartugassanut aningaasaliissutit kingorna 232 mio. koruuninik sinneqartooruteqartoqassaaq.

Ingerlatsinermit missingersuutit pillugit inatsimmi 2025-mut sinaakkutissat 2.369 mio kr.-iupput. Kommunip ingerlatsinermit sanaartornermullu aningaasartuutai 2025-mi katillugit 2.369 mio kr.-iupput taamaalilluni kommunip missingersuutit pillugit inatsimmi aningaasaqarnikkut najoqqutassatut nalunaarutigineqartut naammassillugit.

2025-mut missingersuutini 25 mio. koruuninik ukiup missingersuusiorfiup ingerlanerani aningaasaqarnikkut unammilligassaqaratarnissaanut ingerlatsinermit sillimmatit ilanngunneqarput. Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut Inatsisaat nr. 26, 28. november 2016-imeersumi §21 naapertorlugu ukiumoortumik missingersuutissat kommunalbestyrelsimi minnerpaamik sapaatip-akunnerisa marluk akornanni marloriarlugit suliarineqassapput. Missingersuutit siullermeerneqarput Kommunalbestyrelsip oktobarip ulluisa arfineq-pingajuanni 2024-mi ataatsimiinnerani, taavalu aappassaaneerneqassallutik novembarip ulluisa 19-ianni 2024-mi.

Aningaasaqarnermut Inuussutissarsiornermullu Ataatsimiititaq, 19.11.24

Ataatsimoortumik angusat aamma aningaasalersuinissamut takussutissami ilaatigut politikikkikkut allaffissornikkullu missingersuutissatut siunnersuutit arlallit, soorlu ilanngussaq 3-mi ersersinneqartutut ilaapput. Suliassamik saqqummiussami matumani ilanngussat tassaapput angusat pillugit takussutissaq, aningaasaliissutit pillugit takussutissaq, sanaartugassanut missingersuutit, akigititanik allannguutit aamma aappassaaneerinninnissamut politikikkikkut pingaarnersiukkat tamakkiisut, taakkulu kommunip 2025 - 2028-mut ataatsimut missingersuutissarivai.

Ingerlatsivimmit aningaasatigut sulisoqarnikkullu naliliinerit

Missingersuutit aqutsinermut atugassaapput, matumanilu allaffeqarfimmit politikerinillu missingersuutit, tassunga ilanngullugit imarisai piumasaqaatillu ilaasut, tutsuigineqarnissat pisariaqarpoq. Maanna missingersuutit siunnersuut saqqummiunneqartoq sukumiisumik suliarineqarsimasutut, tunngavilersorluagaasutut aamma pissutsit piviusut misissueqjissaanerillu tunngavigineqartut ingerlatsivimmit nalilerneqarpoq.

Missingersuusiornermut Naatsorsuusiornermullu Immikkoortortamit aningaasatigut naliliineq

Missingersuusiornermut Naatsorsuusiornermullu Immikkoortortamit naliliineq immikkoortumi qulaani takuneqarsinnaavoq, Suliffeqarfiup iluani Kiffartuussivik suliamut uunga pineqartumut susassaqartugami.

Inatsisitigut tunngavissaq allakkallu tunngaviumik uppersaatillit

- Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat missingersuutaat naatsorsuutaallu pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaa pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 1. december 2021-meersoq
- Kommunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 29, 17. november 2017-imeersoq
- Kommuneqarfik Sermersuumi Aqutsinermut ileqqoreqqusat
- Kommuneqarfik Sermersuumi 2025-mut missingersuusiornermut malittarisassat
- Kommuneqarfik Sermersuumut piginnaatitsinermik agguataarinissamut pilersaarut

Ilanngussat

1. Angusat pillugit takussutissaq
2. Aningaasaliissuteqartarnerit takussutissartaat
3. Politikikkikkut atorneqarsinnaasunik pingaarnersiuiueq
4. Sanaartugassanut missingersuutit 2025 – 2028
- 4.a Sanaartugassanut missingersuutit 2025 – 2028 (teknikkitaatigut)
5. Misissueqqaarnernut pingaarnersiuiueq
6. Missingersuutini siunertani qaffasissuseq 3
7. 2025-mi akigititanut allattorsimaffik
8. Siunertat allaaserineqarneri 2025

Punkt .: Imaqarniliap akuerineqarnera

Beslutning

Imaqarniliaq akuerineqarpoq nal. 12:17